

Obchodníci s cennými papiermi

Mydlo Miroslav · Humanitné vedy, Študentské práce

14.10.2011

Práca sa zaoberá popisom obchodníkov s cennými papiermi, popisuje, kto to je, čím sa zaoberajú a aké služby ponúkajú. Bližšie charakterizuje troch obchodníkov s cennými papiermi, ktorí pôsobia na území Slovenskej republiky. Na záver práca popisuje niekoľko zaujímavých služieb, ktoré nám môže takýto obchodník ponúknuť.

1. Úvod

Obchodníci s cennými papiermi sa čoraz viac skloňujú v rôznych oblastiach verejného života. Vidina vyššieho zhodnotenia vlastných peňažných prostriedkov ako na bežnom účte (aj keď s vyšším rizikom) je totiž pre mnohých iste lákavá. Verejnosť však o týchto firmách, zdá sa, stále nemá dostatočné informácie. Často panuje strach a obavy z možného rizika, OCP sa prirovnávajú ku kauzám s nebankovými subjektmi, panuje predstava, že na takéto investovanie potrebujeme obrovské množstvo finančných prostriedkov a podobne. Realita je však často úplne iná, preto by malo byť takéto popísanie a zhrnutie informácií o obchodníkoch s cennými papiermi aké poskytuje práca užitočné v mnohých smeroch.

2. Obchodníci s cennými papiermi

Podľa definície NBS je obchodník s cennými papiermi akciovou spoločnosťou so sídlom na území Slovenskej republiky, ktorej predmetom činnosti je poskytovanie jednej alebo viacerých investičných služieb klientom alebo výkon jednej alebo viacerých investičných činností na základe povolenia na poskytovanie investičných služieb udeleného Národnou bankou Slovenska.

Na Slovensku obchodovanie s cennými papiermi stanovuje zákon 566/2001 [1]. Jednoducho môžeme povedať, že obchodník s cennými papiermi je akciová spoločnosť, ktorá poskytuje investičné služby v oblasti cenných papierov. Nemusí sa pritom jednáť o Slovenskú firmu a práve naopak, mnoho firiem poskytujúcich služby v tejto oblasti pochádza zo zahraničia a v Slovenskej republike majú otvorené len svoje pobočky. Príkladom takejto spoločnosti môže napríklad byť Fio banka, ktorá je najväčším on-line obchodníkom s cennými papiermi a na Slovensku pôsobí len jej pobočka (sídlo má v susednej Českej republike).

2.1 Delenie OCP

OCP sa delia rôzne, časté delenie je napríklad podľa ich zamerania na typ klientov. Podľa toho by sme mohli rozdeliť OCP na obchodníkov, ktorí sú určení výlučne pre privátnych klientov a takých obchodníkov, ktorí neodmietnu ani bežného klienta a majú pre neho aj niečo vo svojej produktovej palete.

Iný spôsob delenia je napríklad podľa špecializácie, zamerania sa na rôzne destinácie investícií. Zamerania sú rôzne. Slavia Capital sa orientuje na energetiku, obnoviteľné zdroje a finančné služby, Palčo brookers na obchodovanie s cennými papiermi na BCPB, ale aj na svetových akciových trhoch, Slovenská sporiteľňa sa zase zameriava na obchodovanie na trhoch v Českej republike, Poľsku, Maďarsku a na Slovensku.

Samostatnou kategóriou „delenia“ je prezentácia obchodníkov, špeciálne na internete. Je totiž zaujímavé, že v tejto oblasti nie je až také samozrejmé vlastniť internetovú stránku. Ak sa totiž OCP zameriava prevažne na individuálnych klientov, nie je pre neho až taká priorita prezentácia firmy. Naopak pre OCP, ktorí sa sústreďujú prevažne na retailových klientov je prezentácia na internete kľúčová, keďže práve tam dokážu osloviť čo najväčšie množstvo potenciálnych investorov.

2.2 Klienti

Samotný OCP delia väčšinou svojich klientov na retailovaných a individuálnych pričom sa väčšinou rozhoduje podľa výšky ich investícií. Klienti so sumou približne nad 30 000 € sú považovaní za individuálnych a zaujímavejších. Pod touto hranicou sa jedná o retailovaných klientov. Niektoré firmy ako napríklad Slavia Capital neposkytujú retailovým klientom svoje služby vôbec, iné na tom stavajú celé svoje fungovanie ako napríklad firma Fio. Pri výške investícií treba spomenúť aj minimálnu výšku investície, ktorou musí klient disponovať. Zavádzajú ju mnohé firmy aby zaistili, že daný klient bude pre firmu aspoň čiastočne výnosný a teda zaujímavý. Avšak nie je to pravidlom, napríklad u spomínanej firmy Fio neexistuje žiadna spodná hranica aj keď sami odporúčajú začínať aspoň so sumou 1000 - 1500 €.

2.3 Investovanie s OCP

Na začiatku sa musíme stať klientom daného OCP. Pri vstupe sa OCP zaujíma hlavne o našu skúsenosť s obchodovaním, o naše vedomosti z oblasti financií a trhu a hlavne o predpokladaný objem prostriedkov, ktoré chceme investovať.

Podľa výšky investície OCP odporučí klientovi správne portfólium (balík investičných nástrojov) s požadovanou investičnou stratégiou. Závisí to však aj od požiadaviek klienta, najmä od toho, aké riziko je ochotný podstúpiť. Investičné stratégie (a teda aj portfóliá) by sme všeobecne mohli rozdeliť na konzervatívne, vyvážené a dynamické. Od toho závisí aj zloženie portfólia - pri konzervatívnych sa portfólium skladá prevažne z dlhopisov (menšie riziko), pri dynamických sa bude skladať prevažne z akcií. Osobitnú kategóriu tvoria podielové fondy. Fondy vznikli preto, aby boli vhodné pre retail. Pre obchodníkov je to najpriateľnejší produkt na investovanie pre bežného klienta, pretože dostatočne rozkladá riziko a umožňuje pomerne komfortný prístup k aktívnej správe.

Na záver sa vypracuje strategický plán, ktorý zohľadní všetky želania a predstavy klienta. Ak je klient menej znalý trhu, často sa poskytujú rôzne školenia v tejto oblasti.

Často ponúkanou službou je aj služba osobného makléra, ktorá je popísaná neskôr.

2.4 Obchodníci s cennými papiermi na Slovensku

Tab. 1. Vybraní obchodníci s cennými papiermi na Slovensku [2] (ostatné údaje firmy neuviedli. Tabuľka z HN 2006)

o. c. p.	Špecializácia na trh, segment služieb	Najúspešnejší produkt	Silná stránka obchodovania
FIMEX	Trh s komoditami	Obchodovanie s futuritami, NYMEX	Trhy obilnín a olejní
FIO	burzy v ČR, USA, Nemecku a Maďarsku	služba Menový úver	
Istrobanka	obchody s akciami	emisie hypotekárnych záložných listov BCPB	
Key Investments	riadenie portfólia investičných nástrojov, získavanie finančných zdrojov	služby zamerané na získavanie finančných zdrojov	
Palčo brokers	obchodovanie na BCPB, na svetových akciových trhoch a FX trhu	obchodovanie na FOREX	slovenský akciový a dlhopisový trh
Salve Investments	Trh - podielové fondy, Služby - riadenie portfólia klienta	Profilové riadené fondové portfólia	SK, CZ, stredná a východná Európa
Sevisbrokers Finance	Vlastníci, spoluvlastníci a top manažéri oblasti korporátnych financií		domáci trh obchodných spoločností
Slavia Capital	energetika, obnoviteľné zdroje a finančné služby		slovenský a český trh
Slovenská sporiteľňa			stredná a východná Európa

3. Služby OCP

Existuje veľké množstvo služieb, ktoré môžu obchodníci s cennými papiermi poskytovať. Podľa zákona [1] sa delia na hlavné a vedľajšie investičné služby.

3.1 Hlavné služby

Nákup alebo predaj cenných papierov podľa požiadaviek klienta - jedná sa o základný úkon, ktorý samozrejme poskytuje každý obchodník s cennými papiermi. Obchodník si môže uviesť rôzne podmienky obchodovania s cennými papiermi, napríklad stanovením minimálneho objemu obchodu alebo počet uskutočnených akcií. Väčšinou nie je obchod limitovaný len na tuzemský trh ale orientuje sa aj na zahraničie.

Riadenie portfólia - jedná sa vlastne o správu CP klienta a všeobecné ulahčenie

obchodovania s CP pre neho. Cieľom riadenia portfólia je zhodnotenie finančných prostriedkov klienta. Obchodovanie na súčasných trhoch si vyžaduje pomerne veľa skúseností a znalostí, nie menej dôležité je mať dostatok času na sledovanie potrebných informácií a ich vyhodnocovanie. Preto je často výhodnejšie nechať tieto veci na odborníkov a poradiť sa s nimi. Vďaka tomuto nástroju nemusí investor denne sledovať vývoj na trhu.

Charakteristickou črtou klienta využívajúceho túto službu je požiadavka aby správca špecializujúci sa na danú oblasť pre neho pripravil individuálne portfólio, ktoré mu zabezpečí požadovaný výnos. Je už na klientovi akú stratégiu nastaví pre správcu portfólia - či už viac konzervatívnu alebo viac agresívnu stratégiu. Klient je potom pravidelne informovaný o vývoji svojho portfólia a veľkosti jeho majetku.

Do tejto oblasti je možné zahrnúť aj poskytovanie služby osobného makléra. Poskytuje ho veľké množstvo OCP pretože sa jedná o jednu z najvyužívanejších služieb. Medzi hlavné funkcie osobného makléra patrí informovanie klienta o podstatných zmenách na trhu, odborné poradenstvo a exekúcia príkazu klienta. Môžeme povedať, že sa jedná o splnomocnenca v starostlivosti o naše peniaze. Množstvo OCP poskytuje riadenie a kontrolu portfólia on-line (napríklad u ČSOB Custody Online).

3.2 Vedľajšie služby

Úschova alebo správa cenných papierov - komplexná správa cenných papierov zahŕňa vysporiadanie obchodov, výplata výnosov, úpis práv, hlasovanie na valných zhromaždeniach, konverzie cenných papierov atď.

Poskytnutie úveru klientovi na nákup cenných papierov - jedná sa o zapožičanie či už cenných papierov alebo peňažných prostriedkov vo forme úveru s denným úrokom.

Poskytovanie poradenstva - do tejto oblasti patrí úvodné školenie od OCP, a vlastne aj funkcia osobného makléra ktorý dokáže klientovi poradiť a vysvetliť prípadné nezrovnalosti v danej problematike.

Obstarávanie vydávania cenných papierov pre emitentov

Prijímanie peňažných prostriedkov od klienta a vykonávanie obchodov s devízovými hodnotami - jedná sa o nutnú podmienku ak sa OCP rozhodol poskytovať nákup a predaj CP nielen na domácom ale aj zahraničnom trhu. OCP sa snaží väčšinou náklady na túto službu minimalizovať aby tým klientovi vytváral čo najnižšie nutné poplatky.

4. Charakteristika vybraných OCP

Z množstva OCP, ktorý pôsobia na Slovensku sme vybrali 3 firmy. Slavia Capital sme vybrali aj napriek tomu, že neposkytuje produkty pre retail, teda pre nás. Jedná sa však o veľkú, úspešnú a pomerne známu firmu, a preto sme ju zahrnuli do výberu. Naopak firmu Fio sme vybrali hlavne pre to, že je vyslovene zameraná na retail a špeciálne na oblasť internetu. Na záver firmu M Securities sme vybrali, lebo aj napriek tomu, že je to menej firma, zaujala nás svojou kvalitnou prezentáciou nielen svojich

produktov, ale aj spracovaním celej problematiky OCP.

4.1 Slavia Capital

V súčasnosti sa jedná už o veľkú a významnú slovenskú spoločnosť pôsobiacu mimo iné aj v oblasti obchodovania s cennými papiermi. Slavia Capital [3] vznikla v roku 1995 a na začiatku svojho pôsobenia sa profilovala ako obchodník s cennými papiermi a v krátkom čase sa stala významnou inštitúciou poskytujúcou možnosť investovania do cenných papierov s úrokovým výnosom na medzinárodných trhoch. Od roku 1998 zastávala Slavia Capital dominantné postavenie v poskytovaní poradenských služieb pri významných fúziách a pri akvizíciách (M&A) najmä na Slovensku, ako aj v Českej republike. Od roku 2005 Slavia Capital rozšírila svoju pôsobnosť na Srbsko, Čiernu Horu, Macedónsko, Poľsko a Rumunsko.

Pri obchodovaní sa sústreďujú na veľkých a skúsených klientov a neponúkajú riešenia pre drobných investorov. To je stratégia a celé smerovanie firmy Slavia Capital. Z hľadiska sektorov sa sústreďujú na energetiku, obnoviteľné zdroje a finančné služby. Skúsenosti so službami a produktmi firmy Slavia Capital majú klienti a partneri ako Vláda Slovenskej republiky, Česká konsolidačná agentúra, Slovenský plynárenský priemysel, Železnice Slovenskej republiky, ČEZ, RWE Gas A.G., OMV, Delta Group, Neusiedler AG, Kraft Foods International, Yukos či AES.

4.2 Fio banka

Spoločnosť Fio o.c.p., a.s. [4] je pobočkou zahraničnej, konkrétne Českej banky ktorá už od roku 1993 poskytuje služby na kapitálových finančných trhoch. A najmä v Českej republike ma firma významné postavenie na trhoch, je totiž jedným z najvýznamnejších členov Pražskej burzy.

Fio je jednoznačne najväčším on-line obchodníkom s cennými papiermi na slovenskom aj českom trhu. Za zmienku aj stojí, že Fio je OCP s najväčším základným imaním spoločnosti na Slovensku, mimo obchodných bánk. Medzi jej hlavnú oblasť pôsobenia patrí obchodovanie s akciami na Nemeckých a Amerických finančných trhoch.

Jej partneri sú napríklad Burza cenných papierov Praha, a.s. a RM-System, a.s., partnerom pre obchodovanie v Nemecku je priamo verejný trh - Deutsche Börse. Varšavská burza cenných papierov (GPW) je partnerom v Poľsku, partnerom pre obchodovanie v USA je spoločnosť Pinnacle Capital Markets, pre obchodovanie v Maďarsku je to Concorde Securities.

4.3 M Securities

Jedná sa o mladú slovenskú firmu. M Securities [5] sami seba charakterizujú ako „spoločnosť ponúkajúca služby v oblasti správy privátnych a firemných financií na vysokej profesionálnej úrovni“.

Nevykonávajú obchody na vlastný účet čím nevzniká konflikt záujmov s klientmi. Medzi ich najväčšie výhody patrí jednoduchosť, transparentnosť a flexibilita poskytovania služieb čo v plnej miere aj napĺňajú. Poskytujú jednoducho a zrozumiteľne informácie o celej problematike cenných papierov či už sa jedná o popis

vlastných služieb alebo len všeobecných informácií pre klientov. Firma sa navyše pýši 2 zaujímavými faktami - 1. Od svojho založenia nedosiahla pre klienta stratu a po 2. Priemerný dosahovaný výnos klientov v riadení portfólia je nad priemerom trhu.

Svoje služby poskytujú ako retail tak aj individuálnym klientom, prihliada sa však na finančné prostriedky a skúsenosti s obchodovaním. Medzi jej najvýznamnejších klientov patria také firmy ako sú Gazprom Neft, RusHydro alebo Maxima pojišťovna, a.s. Celkovo sa jedná o sľubne vyzerajúci firmu. Jej stránka prezrádza, že sa snaží klientom poskytnúť maximum informácií a zahrnúť ich do problematiky aj v prípade, že sa jedná o veľmi neskúseného potenciálneho investora.

5. Vybrané služby a produkty

Aj napriek tomu, že pôvodný plán bol vybrať 3 produkty prezentovaných spoločností, vybrali sme nakoniec po 2 produkty od firiem Fio a M Securities. Problémom totiž bola firma Slavia Capital, ktorá síce rozhodne stojí za zmienku, prezentácia jej produktov je však prakticky nulová z dôvodu orientácie na individuálnych klientov. Každopádne produkty ako analýza cenných papierov alebo aj podielové fondy poskytuje aj Slavia Capital, aj keď boli spracované pre M Securities.

5.1 Podielové fondy

M Securities [5] ako mnoho ďalších obchodníkov s cennými papiermi poskytuje možnosť investovať do podielových fondov. Podielovým fondom sa rozumie spoločný majetok podielnikov zhromaždený správcovskou spoločnosťou vydávaním podielových listov a investovaním tohto majetku. Majetkové práva podielnikov sú reprezentované podielovými listami.

Podielové fondy sú výborným spôsobom, ako sa aktívne zapojiť do kapitálového trhu predovšetkým pre tých investorov, ktorí majú menšie čiastky, nemajú čas na to, aby sa sami starali o svoje investície, alebo si na to netrúfajú. Podielové fondy zhromažďujú peniaze investorov a investujú ich do cenných papierov. Fondy poskytujú investorom výhodu diverzifikácie a profesionálneho managementu. Najdôležitejší je výber vhodného správcu fondu a prípadne výber konkrétneho fondu.

Správcom podielového fondu by mala byť najlepšie veľká medzinárodná spoločnosť, ktorá má dlhodobé skúsenosti so správou investícií a dokazuje to aj prehľadom výnosnosti fondov, ktoré spravuje. Ďalej by mala mať kvalitných finančných poradcov, ktorí Vám pomôžu v orientácii sa na vhodné fondy. Za svoje služby si správca fondu strháva poplatok 0,5% až 2% z objemu aktív ročne. Všetci investori zdieľajú spoločne výnosy a straty fondu.

Výber samotného fondu závisí od výberu aktív do ktorých preferujete investovať. V portfóliu môžu byť dlhové cenné papiere alebo akcie. Ak máme ujasneného správcu fondu potom zostáva z okruhu ním spravovaných fondov vybrať ten správny. Správny by bol výber takého fondu, ktorý bude mať v budúcnosti najlepšiu výnosnosť. Neexistuje však spôsob ako takéto fondy vybrať. Empirická evidencia potvrdzuje, že medzi historickou a budúcou výkonnosťou správcov fondov neexistuje žiadny použiteľný vzťah. Preto sa doporučuje držať sa dobrých mien správcov, ktorí sú už dlho na trhu, majú vysoký objem aktív a ich fondy sú daňovo a poplatkovo výhodné v

porovnaní s ostatnými.

Podielové fondy sú subjektom kolektívneho investovania. Pod kolektívnym investovaním podľa zákona rozumieme zhromažďovanie peňažných prostriedkov od verejnosti na základe verejnej ponuky s cieľom investovať takto zhromaždené peňažné prostriedky do likvidných finančných aktív na princípe obmedzenia a rozloženia rizika.

Podielový fond nie je právnickou osobou. Podielový fond je spravovaný správcovskou spoločnosťou. Majetok v podielovom fonde nie je súčasťou majetku správcovskej spoločnosti. Ak sa správcovská spoločnosť dostane do konkurzu správa podielového fondu prechádza na inú správcovskú spoločnosť. Každý podielový fond musí mať podľa zákona depozitára podielového fondu, ktorým môže byť banka alebo pobočka zahraničnej banky, ktorá má v povolení úschovu a správu finančných nástrojov. Depozitár podielového fondu spravuje majetok podielnikov na bežnom a majetkovom účte správcovskej spoločnosti, kontroluje činnosť správcovskej spoločnosti, hlavne dodržiavanie pravidiel obmedzenia a rozloženia rizika.

5.1.1 Typy podielových fondov

Investícia do podielového fondu znamená nákup podielového listu daného podielového fondu, ktorý môže obsahovať jeden alebo viac podielov. Nákupom podielových listov sa stávate podielnikom podielového fondu. V súčasnosti existuje niekoľko základných kategórií fondov, ktoré sa vzájomne líšia investičnými cieľmi, rozložením rizika a časovým horizontom:

- Otvorený podielový fond je podielový fond, ktorého podielnik má právo, aby mu na jeho žiadosť boli vyplatené podielové listy z majetku v tomto podielovom fonde. Spravidla existuje na dobu neurčitú.
- Uzavretý podielový fond je podielový fond, ktorého podielnik nemá právo, aby mu na jeho žiadosť boli vyplatené podielové listy z majetku v tomto podielovom fonde. Môže byť vytvorený len na dobu určitú maximálne 10 rokov.
- Špeciálny podielový fond
 - rizikový špeciálny podielový fond - vytvorený ako otvorený podielový fond, môže mať maximálne 50 podielnikov alebo hodnota podielu prevyšuje 40 000 EUR
 - diverzifikovaný špeciálny podielový fond - vytvorený ako otvorený podielový fond, stratégiou je zameranie sa na investíciu do viacerých druhov finančných nástrojov
 - špeciálny podielový fond nehnuteľností - vytvorený ako uzavretý podielový fond, majetok podielnikov je investovaný do nehnuteľností alebo akcií realitných kancelárií

Správcovská spoločnosť nesmie pri propagácii používať nepravdivé alebo zavádzajúce informácie alebo zamlčovať dôležité skutočnosti. Zákon obmedzuje riziko strát investorov tým, že stanovuje limity pre držbu cenných papierov od jedného subjektu (firma, obec, banka) v portfóliu fondu. Manažér fondu môže investovať len v rámci daných pravidiel.

5.2 Analýza cenných papierov

Druhou zaujímavou službou, ktorú poskytuje nielen M Securities [5] je analýza cenných papierov. Analýza cenných papierov sa zaoberá najmä otázkou rozhodovania o nákupe alebo predaji daného cenného papiera. Hlavným cieľom investorov je

maximalizácia výnosov plynúcich z investovaného kapitálu. Výnos vo všeobecnosti vzniká ako rozdiel predajnej a nákupnej ceny cenného papiera, čiže investor v podstate lacno nakúpi a drahšie predá. Napríklad u akcií výnosy plynú z rozdielu medzi predajnou cenou akcie a nákupnou cenou akcie, tj. trhovej ceny akcie a z podielu investora na zisku spoločnosti, tj. dividend.

Z pohľadu maximalizácie zisku je pre investora dôležité zistiť, kedy a aké akcie kúpiť a kedy tieto akcie so ziskom predáť. Podľa spôsobu ako investori rozhodujú o tom, ktoré akcie kúpia, existujú dva základné spôsoby analýzy cenných papierov.

5.2.1 Fundamentálna analýza

Fundamentálna analýza akcií alebo tiež hodnotová spočíva v porovnávaní vnútornej hodnoty spoločnosti z trhovou hodnotou. Trhovú hodnotu spoločnosti zistíme vynásobením hodnoty akcie na trhu počtom jej obchodovateľných akcií. Vnútornú hodnotu spoločnosti určíme analýzou budúcich očakávaných výnosov spoločnosti diskontovaných k súčasnosti. Investori kúpia akcie spoločnosti vtedy ak jej vnútorná hodnota je vyššia ako trhovú hodnotu. Vtedy predpokladajú, že trhovú cenu akcie má potenciál v budúcnosti vzrásť. Takéto akcie nazývajú fundamentalisti podhodnotenú.

Pri tejto analýze cenných papierov sa najviac prihliada na skutočnosti ako potenciál rastu spoločnosti, priemerný percentuálny rast ziskov za niekoľko predchádzajúcich rokov, výška vyplácaných dividend, zadlženosť spoločnosti, kvalita manažmentu na základe schopnosti zhodnotiť investovaný kapitál akcionárov a všeobecné výhľady odvetvia. Táto analýza sa teda zaoberá predovšetkým finančnou analýzou spoločnosti, posúdením jej rastového potenciálu a porovnaním so spoločnosťami podnikajúcimi v rovnakom odvetví.

5.2.2 Technická analýza

Technická analýza akcií má rovnako ako fundamentálna analýza rovnaký cieľ – správne odhadnúť budúcu cenu akcie. Technická analýza používa trhové dáta. Posudzuje historický vývoj cien akcií na trhu na základe niekoľko stoviek nástrojov, snaží sa z týchto údajov identifikovať minulý trend a tento trend predpokladá, že sa bude opakovať aj v budúcnosti. Podľa prívržencov technickej analýzy sa história zvykne opakovať.

Technická analýza pracuje s faktormi, ktoré hodnotová analýza nezohľadňuje – psychológia a iracionalita trhu. Technická analýza využíva volatilitu trhu. Snaží sa identifikovať trendy plynúce z momentálneho optimizmu či pesimizmu investorov.

5.3 Požičiavanie cenných papierov

Fio banka [4] poskytuje zaujímavú možnosť zapožičať si cenné papiere. V anglicky hovoriacich krajinách je táto činnosť známa ako Short sale. V skratke sa jedná o situáciu, kedy cítíme šancu na zisk nejakých akcií. Prostredníctvom analýzy (fundamentálnej, technickej) alebo inak sa nám podarilo zistiť, že očakávame pád kurzu nejakej akcie, ktorú je možné si požičať. Požiadame teda Fio o požičanie takýchto akcií, a následne ich predáme. Ak je náš odhad správny, cena akcií klesne a my nakúpime rovnaké množstvo akcií ale už za nižšiu cenu. Následne rovnaké

množstvo akcií vrátime spoločnosti Fio, zisk, ktorý sme vytvorili je už náš.

Od 1.9.2010 pôžičky cenných papierov v SR poskytuje Fio banka, a.s. a to len pre SPADové tituly. Z dôvodu poplatku klienti zvyčajne vykonávajú pôžičky v celých lotoch, je však možné dojednať aj pôžičku menšieho počtu cenných papierov. Zaistenie pôžičky je dané tým, že klient prevedie Fio banke, a.s. prostriedky vo výške 120% aktuálnej trhovej hodnoty požičiavaných akcií. Pôžička sa dojednáva na dohodnutú dobu obvykle niekoľkých dní a pokiaľ klient do dohodnutej doby požičané akcie nevráti, musí si dohodnúť predĺženie ako novú pôžičku.

Úroková sadzba je od 0,04% denne z hodnoty požičaných cenných papierov. Aj napriek lákavým vyhladkam je jasné, že sa jedná o veľmi rizikovú akciu. Pri neúspešnom Short Sale môže kurz akcie rásť ľubovoľne, takže výška straty klienta nie je teoreticky ničím obmedzená.

5.4 Menový úver

Firma Fio [4] poskytuje službu menový úver. Túto službu využívajú klienti k dvom hlavným účelom. Prvým z nich je zaistenie proti riziku straty vplyvom zmien kurzov na devízových trhoch, druhým potom vysporiadanie obchodu v inej mene, ako má klient aktuálne k dispozícii na obchodnom účte bez toho, aby ju musel nakupovať na devízovom trhu a teda zvyšovať svoje náklady na investíciu o rozdiel nákupného a predajného kurzu mien. Menový úver jednoducho uľahčuje obchodovanie v zahraničí.

- Úver možno čerpať k nákupu ľubovoľných akcií registrovaných na trhoch ČR, SRN, USA, Poľsku.
- Úspora poplatku za konverziu meny, tzv menový spread.
- Možnosť plynulého presúvania obchodných aktivít medzi tuzemskými a zahraničnými trhami.
- V prípade posilnenia meny v záruke možnosť splatiť úver zo záruky podľa aktuálneho výmenného kurzu a tým realizovať kurzový zisk k zabezpečenej devízovej pozícii.

Princíp fungovania je jednoduchý. Ako zaistenie pôžičky meny slúži pre Fio iná mena, ktorú má klient na svojom účte k dispozícii. Klient môže požiadať o poskytnutie pôžičky meny dopredu alebo zadať pokyn k poskytnutiu pôžičky až v prípade uspokojenia nákupného/predajného pokynu.

Mena	referenčná sadzba
CZK	0,75 %
USD	0,00 %
EUR	0,75 %
PLN	3,25 %
HUF	6,00 %

6. Záver

Obchodníci s cennými papiermi ponúkajú množstvo zaujímavých služieb a poskytujú ich pre široké spektrum zákazníkov. Na Slovensku pôsobí niekoľko takýchto firiem so

zameraním na skúsených ale aj neskúsených klientov. Preto sa môže každý z nás zapojiť do kapitálového trhu a tak lepšie zhodnotiť svoje peniaze.

7. Odkazy na literatúru

1. Slovenská republika. Zákon č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch). In Zbierka zákonov, Slovenská republika. 2001, Dostupný tiež z WWW: <http://www.rmsfinport.sk/text/zoCP-566-2001.htm>.
2. HNonline.sk [online]. 2006 [cit. 2011-05-02]. Obchodníci s cennými papiermi. Dostupné z WWW: hnonline.sk/1-24938770-k00000_save-7b.
3. Slavia Capital [online]. 2011 [cit. 2011-05-02]. SLÁVIA CAPITAL, a.s., obchodník s cennými papiermi. Dostupné z WWW: <http://www.slaviacapital.com/>.
4. Fio banka, a.s. [online]. 2009 [cit. 2011-05-02]. Bankové účty, investice, akcie, komodity. Dostupné z WWW: <http://www.fio.sk/>.
5. M Securities [online]. 2008 [cit. 2011-05-02]. Licencovaný obchodník s cennými papiermi. Dostupné z WWW: <http://www.msecurities.sk/>.

Spoluautorom článku je Marián Zajko, Ústav manažmentu, Fakulta elektrotechniky a informatiky, Slovenská technická univerzita, Ilkovičova 3, 812 19 Bratislava

Práca bola prezentovaná na Študentskej vedeckej a odbornej činnosti (ŠVOČ 2011) v sekcii Ekonómia a manažment, ISBN 978-80-227-3508-7
